

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus: På den tid tog Jesus til orde og sagde: »Jeg priser dig, fader, himlens og jordens Herre, fordi du har skjult dette for vise og forstandige og åbenbaret det for umyndige; ja, fader, for således var det din vilje. Alt har min fader overgivet mig, og ingen kender Sønnen undtagen Faderen, og ingen kender Faderen undtagen Sønnen og den, som Sønnen vil åbenbare ham for. Kom til mig, alle I, som slider jer trætte og bærer tunge byrder, og jeg vil give jer hvile. Tag mit åg på jer, og lær af mig, for jeg er sagtmodig og ydmyg af hjertet, så skal I finde hvile for jeres sjæle. For mit åg er godt, og min byrde er let.« Matthæusevangeliet 11,25-30

-

Det er længe siden, at Gentofte var et landbrugssamfund. Men det har det i høj grad været, sammen med resten af landet. Vi benytter os ikke længere af landbrugets rige sprog, i hvert fald ikke i samme omfang som tidligere. Alle ved nok hvad det vil sige at *høste*. Eller at så – og at man tit høster som man sår. De fleste kender til en plov og en høstfest, og med den nye Grønne Trepert, som har været på alles læber den seneste tid, er udtryk som 'udtagning af lavbundsjorder' og 'kvælstofreduktion' blevet folkeeje - og har gjort enhver landsmand til landmand. Med 59 procent af landets areal liggende *under plov*, som det kaldes, er Danmark da også verdens mest opdyrkede landbrugsland.

Alligevel er en del landbrugs-udtryk ved at formulde på glemslens marker. Det gælder for eksempel ordet 'klumpeknuser', som er en tromle til knusning af knolde og klumper i den svære jord. Ligeledes er ordene 'levesvin' og 'posegris' sjældent forekommende i dagligdagsproget, ligesom det endnu sjældnere sker, at talen falder på 'Boghvedeudslæt' eller 'blodspat'.

Der er dog ét sted, hvor landbrugssproget holdes i levende live, og sprudler som fortidens fiskefulde fjorde, og det er selvfølgelig i Bibelen. Her møder vi landbruget og ikke mindst landskabet. Det konkrete landskab, der tilsås og høstes af rigtige mennesker, det landskab, der optræder i lignelser og tekster. I Bibelen møder vi et tankelandskab, der låner billeder og betydninger fra det konkrete landskab for at formidle erfaringer, der ellers ikke så let lader sig formidle.

Søndagens evangelietekst er ingen undtagelse, for her støder vi flere gange på ordet 'åg'. *Mit åg er godt, og min byrde er let*, siger Jesus i Matthæusevangeliets kapitel 11 på denne sidste søndag i kirkeåret.

Skulle der nu sidde en konfirmand, der ikke kender ordet *åg*, så kan jeg oplyse, at et *åg* er sådan en lang tværbjælke, ofte af træ, som man lægger hen over skuldrene. På den måde er det muligt at balancere to tunge ting, fx spande som hænger i hver ende af åget. I kan måske se billeder for jeres indre, af stærke mennesker i udviklingslande, som bærer rundt på sådan et åg, vandrende let foroverbøjet med vægten på skuldrende. Man kan også kaste åget over på to prustende køer, med sit *mankeåg* eller *halsåg*, og lade dem gøre det hårde arbejde. *Tag mit åg på jer, og lær af mig*, siger Jesus først. "Mit åg er godt, og min byrde er let", slutter han af med at sige.

Men hvad er det for et åg, han her taler om? Vi er jo hverken okser eller gedebukke. Så hvordan kan et åg være godt for mennesker? Et åg leder tankerne hen på hårdt og ussel arbejde under den bagende sol. Et åg er blevet brugt i den politiske tale, hvor det har været ensbetydende med hårdt arbejde, lydighed og ligefrem slaveri. Men Jesus siger: *Mit åg er godt, og min byrde er let*.

Ordene fra Matthæusevangeliet kalder på alle vores næserynker, men ordene rummer samtidig en sandhed om vores liv. Her tænkes der ikke på det sorgløse og lette liv, selvom et åg teknisk set er en bedre måde at bære tingene på, end hvis man nu skulle bære det hele med hænderne. Det åg, Jesus nævner, er kendsgerningen om det liv, der rummer bekymring, sorg, alvor og anfægtelse. Det vil nok sige de fleste menneskers liv, når det kommer til stykket. Alle bærer vi et åg, men Jesus opfordrer os til ikke at vi bærer sammen med ham.

Jeg hørte forleden den tidligere så sorgløse komiker Casper Christensen sige, at ethvert menneske undervejs i livet gennemlever to til tre store kriser. Fundamentale kriser, sorgfulde perioder, tider med fravær af mening, fravær af tro. Jeg er klar over, at nogle mennesker har betydeligt flere af sådanne perioder, men jeg er også overbevist om, at man kan slippe med et par stykker. Og det er her, at dette gode åg kommer på banen.

Jesus siger selv, at Gud åbenbarer sine ord for de umyndige. Ordene om åget er ikke henvendt til de vise og de forstandige, det vil sige til dem der har styr på det hele. Og som har folk til at bære deres åg. Nej, det der åbenbares, åbenbarer Gud for de umyndige. For det menneske, der kæmper med at finde sig til rette. Som mærker hele tilværelsens vægt på én gang. Det menneske, hvis høst er slået fejl, for nu at blive i landbrugs-sproget. Og det der åbenbares er noget, som ikke er af denne verden, men som alligevel er i denne verden. Vi må forstå, at der findes en mening, trods meningens monumentale fravær.

Og denne mening kan desværre ikke opnås ved at man går ud og anskaffer sig en særlig klog lærebog eller ved at man finder frem til en snedig opskrift på en lykkelig skæbne. Så her må jeg nok skuffe dem, der oser af succes og som har så et en gang på jord. For Jesus taler til dem, der ikke slår til, og som ikke kan finde ud af det. Så han tilbyder dem sit åg, altså at han vil følge med ind i den sorg og i det mørke livet måtte byde på – uanset hvilken styrke, det måtte komme med.

Men det forudsætter en ekstra anstrengelse, nemlig at det enkelte menneske må overgive sig til en højere vilje. Ikke før det sker, finder mennesket hvile. Det gode åg, den lette byrde, alt dette fører til hvilen. *Kom til mig, alle I, som slider jer trætte og bærer tunge byrder, og jeg vil give jer hvile.* Åget fører til hvilen. Ordene om hvilen er så vigtige, at de står på Thorvaldsens guddommelige Kristusfigur inde i Københavns Domkirke: *Kommer til mig!* står der.

Ordene har sågar fundet vej til vores gamle landbrugssogn Gentofte, hvor prædikestolens top bærer ordene: *Kommer hid til mig alle, som lide Møje og ere besværede, og jeg vil give eder Hvile.*

Deroppe står de ord jo helt perfekt, og de har stået der længe. Til trøst og til påmindelse om, at der findes et sted, hvor vi kan kigge ind og tage en åndelig pause, når livet derude er ved at blive for meget. *Kom til mig, alle I, som slider jer trætte og bærer tunge byrder, og jeg vil give jer hvile.*

Vi troede engang, at vi skulle blive fri fra ethvert åg. I fremskridtets navn. Gennem innovation og vækst og omstilling. Civilisationen havde nået sit endemål, og historien var ovre. Landbruget er jo et skønt eksempel på denne naive tro. Teknologien forvandlede alting på 50 år. Men hvor er vi i dag? Hvor kan man gå hen og fange en frisk fisk i det her land? Det er som om, at åget er et menneskeligt vilkår, der udspringer af menneskets sublime arrogance. Der er intet nyt under solen, end ikke i novemberregnen.

Og mon ikke vi er mange, der finder træk i vores tidsalder, som er slidsom og udmattende. Vi kæmper med en række åg, vi selv har skabt og som vi hver dag i den bedste mening kaster omkring vores egen nakke i en bombesikker tro på, at vi har regnet den ud. Nu bliver alting anderledes, beroliger vi os selv. Vi kan nemlig altid forbedre noget ved os selv, hvis det ikke er godt eller pænt nok. Eller optimere noget en anelse. Og ellers kan vi købe noget nyt og bedre.

Jeg læste i en videnskabsartikel på BBC, at det moderne menneske bearbejder mere information på én dag, end et menneske fra senmiddelalderen gjorde på et helt liv. Så er det måske ikke så underligt, at sjælen dirrer lidt efter en lang uge. Og trænger til at høre om hvilen. Og trænger til at høre, at vi rækkes et åg, som er godt og en byrde som er let. Så det hele bliver til at bære. Sådan lyder udgangsreplikken, før vi igen vender os mod lysene og kryberummet og juletræsfældningen og alt det gode, der bryder ind i verden ved juletid: *Kom til mig, alle I, som slider jer trætte og bærer tunge byrder, og jeg vil give jer hvile.*

Og derfor kan vi sige: Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Far, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver en sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.
Amen